

Ansøgning om konkrete forsøg i Frikommuneforsøg II

Frikommunenetværk	Øget borgerinvolvering og samskabelse		
Titel på forsøg	Bedre muligheder for frivilligt arbejde for borgere, der modtager efterløn		
Deltagerkommuner	Århus Kommune, Holbæk Kommune, Nordfyns Kommune, Assens Kommune		
Faglig kontaktperson	Jakob Flou Kristensen (Aarhus Kommune)		
	Telefon	89 40 64 83	E-mail
Netværkskoordinator	Lotte Rømer Grove (Holbæk Kommune)		
	Telefon	72 36 42 34	E-mail
Dato for ansøgning	1. Maj 2017		

1. Beskrivelse af forsøget

Ovenstående deltagerkommuner ønsker at give de bedst mulige vilkår for alle borgere, der ønsker at være frivillige, herunder frivillige på efterløn. Deltagerkommunerne ønsker derfor at ligestille efterlønsmodtagere, som ønsker at udføre frivilligt arbejde i kommunalt regi med efterlønsmodtagere, der udfører frivilligt arbejde i en frivillig organisation eller forening ved at søge dispensation for, at efterlønsmodtagere ikke bliver trukket i ydelse fra første time, når de udfører frivilligt arbejde i kommunalt regi.

Samtidig ønsker deltagerkommunerne at give bedre muligheder for de borgere, der ønsker at lægge et stort engagement i det frivillige arbejde ved at åbne op for muligheden for, at efterlønsmodtagere kan arbejde frivilligt op til 15 timer ugentligt – uanset om det frivillige arbejde foregår i en frivillig organisation, en forening eller i kommunalt regi.

Mulighed for frivilligt arbejde i kommunale institutioner

Af bekendtgørelse nr. 1344 af 11/12/2009 om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv. fremgår det, at borgere, der modtager efterløn, bliver trukket i deres ydelser, hvis de udfører frivilligt arbejde i offentlige institutioner uden at være tilknyttet en frivillig organisation, forening eller lignende.

Der er mange muligheder for at engagere sig i frivilligt arbejde i kommunalt regi, man kan for eksempel blive cykelpilot og køre ture med borgere, som ellers ikke ville komme ud. Man kan være med til at bekæmpe ensomhed som besøgs- eller gåven, eller sikre borgere et godt og sundt liv som frivillig selvtræningsinstruktør. Mange borgere ønsker at engagere sig lokalt, der hvor de bor, eller har familie, og derfor giver det god mening, at også borgere på efterløn kan involvere sig og lave frivilligt arbejde på for eksempel den skole, hvor deres børn eller børnebørn går, eller på det plejehjem, hvor et familiemedlem bor.

Den frivillige indsats er - uanset hvor den er forankret - med til at skabe ubetalte fællesskaber, bygge bro og lægge til den offentlige velfærd, hvilket særligt tilgodeser de borgere, som har færrest

ressourcer. Det indstilles derfor, at efterlønsmodtageres mulighed for at lave frivilligt arbejde i kommunalt regi sidestilles med deres mulighed for at lave frivilligt arbejde i en frivillig organisation eller forening.

Eksempel 1

Mette er gået på efterløn og har de sidste tre måneder engageret sig som frivillig buschauffør på lokalcentret, tæt på hvor hun bor. Hun vil gerne hjælpe ældre mennesker i hendes nærområde, med at komme ud i det blå og få oplevelser og nye venskaber. Mette bliver imidlertid i tvivl om reglerne for at lave frivilligt arbejde og kontakter sin fagforening. Fagforeningen meddeler Mette, at hun har overtrådt lovgivningen og skal tilbagebetale sin efterløn for perioden. Mette får af vide, at hun gerne må lave frivilligt arbejde i en forening, men ikke må engagere sig på lokalcentret, da det er drevet af kommunen.

Mulighed for 15 timers frivilligt arbejde ugentligt

Af forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (forsøg med fradrag for frivilligt, ulønnet arbejde) fremgår det, at efterlønsmodtagere i perioden fra den 23. marts 2015 til den 20. marts 2017 kan udføre frivilligt, ulønnet arbejde i op til 15 timer pr. uge uden fradrag i deres efterløn. Med denne ansøgning ønsker deltagerkommunerne at få genindført muligheden for at arbejde frivilligt i op til 15 timer ugentligt med den tilføjelse, at det jf. ovenstående forsøg, også skal gælde i kommunale institutioner.

Eksempel 2

Lars er frivillig i retshjælpen gennemsnitligt 8 timer ugentligt. Lars er enlig, og har derfor god tid til at arbejde frivilligt, og nyder samtidig fællesskabet og muligheden for at hjælpe de borgere, der henvender sig i retshjælpen. Lars har arbejdet som jurist hele sit arbejdsliv, men har nu valgt at gå på efterløn. Lars kender godt til reglerne på det frivillige område, og ved derfor også, at han nu er nødsaget til at skære ned på det timetal, han bruger i retshjælpen, selvom han i virkeligheden har mere lyst til at bruge flere timer, nu hvor han har god tid til rådighed og skal udfylde et tomrum fra hans tidligere arbejdsliv. Samtidig er Lars ærgerlig over, at hans muligheder for at hjælpe borgere, nu bliver meget indskrænkede, idet han kun må arbejde 4 timer ugentligt.

2. Mål og forventede resultater

Vores velfærdssamfund er under forandring og i deltagerkommunerne arbejder vi målrettet med at indtænke civilsamfundet og frivillige som medspillere og -skabere af et bæredygtigt velfærdssamfund. Ved at fjerne barrierer for aktiv deltagelse lægger vi sporerne for et samfund, hvor vi rækker ud mod hinanden og sikrer velfærd for alle. Målene med forsøget er:

- At flere får mulighed for at engagere sig i frivilligt arbejde i de kommunale institutioner og får mulighed for at føle sig værdifulde i kraft af at være noget for andre
- At efterlønsmodtagere får mulighed for at blive en del af meningsfulde frivillige fællesskaber i kommunalt regi og dermed forebygge ensomhed og isolation
- At flere borgere får glæde af den frivillige indsats

Frivilligt arbejde må aldrig stå i stedet for ordinær beskæftigelse, og der forventes ingen økonomisk gevinst for deltagerkommunerne ift. dette forsøg. Gevinsten forventes udelukkende at være i form af bedre og mere velfærd og dermed øget livskvalitet for den enkelte borger samt fællesskab for den frivillige selv.

I forhold til den del af forsøget, der omhandler muligheden for at arbejde frivilligt op til 15 timer ugentligt, vil en godkendelse af forsøget og en efterfølgende evaluering kunne supplere evalueringen af den netop overståede forsøgsperiode, som har været gældende på landsplan. Med en

forsøgsperiode begrænset til få kommuner, vil man kunne foretage en mere målrettet evaluering af ordningen, der samtidig kan bygge videre og undersøge konklusionerne fra den forrige forsøgsperiode yderligere.

3. Konkrete behov for forsøgshjemler, undtagelser fra gældende lovgivning mv.

Ift. ovenstående deltagerkommuner søges der om:

En tilføjelse af kommunale institutioner til Bekendtgørelse nr. 1344 af 11/12/2009 § 4 stk. 2 om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv (Lov om arbejdsløshedsforsikring).

En genindførelse af forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Forsøg vedrørende fradrag for frivilligt, ulønnet arbejde) i lov nr. 225 af 03/03/2015 § 100e.

4. Hvordan realiseres de forventede resultater

For at opnå de ønskede resultater vil vi arbejde med følgende trin:

1. Kanalisere viden ud til borgere og de kommunale tilbud

For det første skal viden om dispensationen distribueres ud til målgrupperne. Det gøres via mange forskellige aktører. A-kasserne er her en meget vigtig aktør og samarbejdspartner, da de har kontakt til efterlønsmodtagere, og kan informere dem om deres rettigheder ift. deres ydelser, og mulighederne for at udføre frivilligt arbejde for kommunen. Derudover er kommunernes ledere, jobcentre, frivilligkoordinatorer, frivilligcentre, foreninger og andre i civilsamfundet vigtige aktører ift. at sprede viden om efterlønsmodtageres øgede muligheder for frivilligt arbejde.

2. Overblik over hvor man kan engagere sig i kommunalt regi

Der sikres, at borgere kan få et let tilgængeligt overblik over i hvad og hvor i de kommunale institutioner, der efterspørges frivilligt arbejde. På den måde bliver det lettere at matche de efterlønsmodtagere, der ønsker at engagere sig i frivilligt arbejde med de konkrete frivilligmuligheder i kommunen fx gennem en frivilligkoordinator.

3. Lokal tovholder og mulighed for vejledning og rådgivning

Alle borgere der engagerer sig i frivilligt arbejde i kommunen kan tilbydes en fast lokal kontaktperson og mulighed for råd og vejledning. Ligeledes skal der ske en introduktion af den frivillige til øvrige frivillige, gældende regler og lovgivning, relevante aktiviteter, organisation mv.

4. En god afslutning og evaluering

Hvis den frivillige ønsker at stoppe sit virke, skal han/hun tilbydes en afsluttende samtale, hvor der evalueres på, hvordan den frivillige har oplevet det, at være frivillig i kommunen samt årsagerne til ønsket om at stoppe.

5. Evaluering

I efteråret 2017 afholdes der et evalueringsseminar i samarbejde med KORA, hvor det bl.a. er planlagt at udarbejde et evalueringsdesign for de forsøg der er indsendt 1. maj og evt. også for de forsøg der planlægges frem mod 1. november. Grundet forsøgenes innovative karakter vil evalueringsdesignet formentlig tage udgangspunkt i forandringsteori.